

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Territorials i Planejament	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Carles Donat Muñoz

Correu electrònic: carles.donat@uab.cat

Equip docent

Francisco Manuel Muñoz Ramirez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'objectiu del mòdul és el de dotar a l'alumnat d'instruments crítics per analitzar els processos d'urbanització contemporanis, de manera específica pel que fa a les ciutats i àrees metropolitanes. S'oferiran a l'alumnat els instruments per comprendre la ciutat com configuració socioespacial resultant de les dinàmiques demogràfiques, econòmiques, ambientals, culturals i polítiques de les societats contemporànies. Així mateix, aquest mòdul obligatori forma part dels ensenyaments troncal del màster juntament amb els mòduls de Planejament territorial i Sistemes d'informació geogràfica, planejament i paisatge i en coordinació amb el mòdul de Temes Avançats. L'objectiu dels ensenyaments troncal és de dotar als estudiants de les habilitats conceptuals i pràctiques per al disseny i redacció d'instruments d'ordenació territorial. Per fer-ho, es realitzarà un exercici pràctic, consistent en el reconeixement i identificació de les característiques urbanístiques, socials i mediambientals de determinats espais públics i l'elaboració de propostes de gestió d'aquests espais.

Resultats d'aprenentatge

1. CA01 (Competència) Dissenyar els models de gestió adequats als espais metropolitans.
2. CA02 (Competència) Interioritzar l'aplicació i l'avenç dels principis de sostenibilitat ecològica, social i econòmica des de la perspectiva de gènere.

3. CA03 (Competència) Apreciar el coneixement dels mecanismes de participació ciutadana en el planejament.
4. KA01 (Coneixement) Reconèixer la utilitat de les polítiques públiques innovadores a les dinàmiques territorials i urbanes, la gestió de la ciutat i els espais metropolitans.
5. KA02 (Coneixement) Reconèixer la interacció entre les dinàmiques demogràfiques i les estructures de poblament amb les demandes urbanes.
6. KA03 (Coneixement) Determinar desequilibris socials de gènere a partir de projeccions espacials i territorials.
7. KA36 (Coneixement) Cartografiar l'espai públic a partir de la informació territorial facilitada per l'administració pública.
8. SA01 (Habilitat) Vincular la distribució i dinàmica espacial de les activitats humanes amb el planejament urbanístic i el sistema de ciutats.
9. SA02 (Habilitat) Explorar les formes de planejament des de l'òptica de gènere.

Continguts

Tema 1. La ciutat. Definició, morfologia i la problemàtica de la seva delimitació

Tema 2. El procés d'urbanització a través dels teixits urbans

Tema 3. L'habitatge. Accés, règim de tinença i problemàtiques

Tema 4. Les desigualtats socials i la segregació urbana

Tema 5. El govern de la ciutat. Fragmentació administrativa, actors, competències i recursos

Tema 6. Les polítiques d'habitatge i de barris

Tema 7. El procés de gentrificació en la ciutat contemporània

Tema 8. Mobilitat residencial i desplaçaments de població

Tema 9. Les polítiques de regeneració urbana

Tema 10. La gènesi de la urbanització dispersa en les ciutats contemporànies

Tema 11. L'estat actual de la urbanització dispersa

Tema 12. Els horitzons de la urbanització dispersa: polítiques i perspectives

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió en seminari	5	0,2	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, SA01, SA02
Exposicions del professorat	25	1	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02
Tipus: Supervisades			
Elaboració de la memòria del pla	25	1	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02
Elaboració de l'informe personal	5	0,2	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02

Tipus: Autònomes				
Realització de la memòria del pla	70	2,8	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02	
Realització de l'informe individual	15	0,6	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02	

- Exposicions del professorat.
- Tutories individualitzades i de grup.
- Debats a l'aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació de l'informe individual del mòdul	85	4,5	0,18	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02
Presentació oral del treball troncal	15	0,5	0,02	CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, KA03, KA36, SA01, SA02

Activitats específiques de l'assignatura: 35%

Exercici individual del mòdul: 25%

Participació a l'aula: 10%

Projecte troncal: 65%

Memòria del projecte troncal: 40%

Pòster projecte troncal: 15%

Defensa oral del projecte: 10%

Per superar l'assignatura serà necessari obtenir una nota igual o superior a 5 tant a l'exercici individual com a la nota global del projecte troncal.

De no superar-se el 5 serà possible recuperar dues evidències avaluatives:

- Recuperar la nota de l'exercici individual: mitjançant la realització d'un exercici individual.
- Recuperar la nota del projecte troncal: mitjançant la realització d'un examen oral dels continguts treballats en el grup de la troncal.

Per tenir dret a la recuperació s'hauran d'haver presentat totes les evidències relacionades amb el projecte troncal.

Aquell alumnat que no hagi presentat totes les evidències del projecte troncal serà NO AVALUABLE

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Intel·ligència artificial: Ús restringit: Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de recerca bibliogràfica o cerca d'informació i correcció de textos o traduccions. L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

MOLT IMPORTANT: El plagi total o parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (AIXÒ INCLOU COPIAR FRASES O FRAGMENTS D'INTERNET I AFEGIR-LOS SENSE MODIFICACIONS AL TEXT QUE ES PRESENTA COM A PROPI), i és una ofensa greu. Cal aprendre a respectar la propietat intel·lectual aliena i a identificar sempre les fonts que es puguin fer servir, i és imprescindible responsabilitzar-se de l'originalitat i autenticitat del text propi.

Bibliografia

Brenner, N. (2017). La era de la urbanización. In *Teoría urbana crítica y políticas de escala* (pp. 255-268). Icaria.

Capel, H. (2002). La morfología de las ciudades. In *Tomo I: Sociedad, cultura y paisaje urbano* (Vol. 37). Ediciones del Serbal, SA.

Dijkstra, L., Poelman, H., & Veneri, P. (2019). The EU-OECD definition of a functional urban area. *OECD Regional Development Working Papers*, 11, 19.
<https://doi.org/https://doi.org/https://doi.org/10.1787/d58cb34d-en>

Donat, C. (2018). La gentrificación y el problema de la vivienda en Barcelona. *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, 60, 114-129.

Dupuy, G. (1997). *El urbanismo de las redes. Teorías y Métodos*, Barcelona: Oikos-Tau. 216 pp.

Fernandez, R., & Aalbers, M. B. (2016). Financialization and housing: Between globalization and Varieties of Capitalism. *Competition & Change*, 20(2), 71-88. <https://doi.org/10.1177/1024529415623916>

Jaramillo González, S. (2010). Hacia una teoría de la renta del suelo urbana, Bogotá: Universidad de los Andes, Facultad de Economía, CEDE, Ediciones Uniandes. 474 pp.

López-Gay, A. (2011). ¿Vuelve el centro? Caracterización demográfica de los procesos de reurbanización en las metrópolis españolas. In I. Pujadas, J. Bayona, A. García, F. Gil, C. López, D. Sánchez, & T. Vidal (Eds.), *Actas del XII Congreso de la Población Española* (pp. 163-180).

López, J. (2016). The city in the net Infrastructural networks, economic development and urban form. In López-Redondo, J. *Del Sol al sol Energía forma urbana i ús del territori Una anàlisi a partir del cas de Barcelona i Catalunya*. Universitat Autònoma de Barcelona, p. 21-33.

<https://www.tesisenred.net/handle/10803/662607>

L'Huillier, Francisco José (2020). Mercado del suelo, renta urbana, y problemática habitacional. Una aproximación teórica desde la Ciudad de Buenos Aires. *Universidad de Buenos Aires*, Vol. 24, Nº. 2, p. 65-83.

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7592375>

Nel-lo, O. (1998). La ciutat il·limitada i la ciutat futura. In J. Nogué (Ed.), *La ciutat, Visions, anàlisis i reptes* (pp. 47-73). Universitat de Girona i Ajuntament de Girona.

Nel-lo, O. (2015). *La ciudad en movimiento: crisis social y respuesta ciudadana*. Díaz & Pons.

Nel-lo, O., & Donat, C. (2014). Los efectos territoriales de la crisis económica en la región metropolitana de Barcelona. In J. M. Albertos (Ed.), *Geografía de la crisis económica en España* (pp. 565-608). Publicacions Universitat de València.

Solà-Morales, M. (1997). Las formas de crecimiento urbano. No. 10. Univ. Politèc. de Catalunya.

Tomas, M. (2015). *La gobernanza metropolitana en Europa: modelos y retos* (Àrea Metropolitàna de Barcelona (ed.)).

United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. (2014). *World Urbanization Prospects: The 2014 Revision, Highlights*. United Nations.

Programari

Tema 1. La ciutat. Definició, morfologia i la problemàtica de la seva delimitació

Tema 2. El procés d'urbanització a través dels teixits urbans

Tema 3. L'habitatge. Accés, règim de tinença i problemàtiques

Tema 4. Les desigualtats socials i la segregació urbana

Tema 5. El govern de la ciutat. Fragmentació administrativa, actors, competències i recursos

Tema 6. Les polítiques d'habitatge i de barris

Tema 7. El procés de gentrificació en la ciutat contemporània

Tema 8. Mobilitat residencial i desplaçaments de població

Tema 9. Les polítiques de regeneració urbana

Tema 10. La gènesi de la urbanització dispersa en les ciutats contemporànies

Tema 11. L'estat actual de la urbanització dispersa

Tema 12. Els horitzons de la urbanització dispersa: polítiques i perspectives

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda